3- ARİTMETİK İFADELERİN YAZILMASI

3.1- Aritmetiksel operatörler

```
<u>Operatör</u>
             <u>Anlamı</u>
+
                Toplama
                Çıkarma
                Çarpma
                Bölme
%
                Kalanlı Bölme
Λ
                Üs alma
                Parantez
                Atama
```

Aritmetik operatörlerde işlem öncelik sırası			
Açıklama	İşlem Öncelik Sırası	Matematik	Bilgisayar
Parantezler	1	(())	(())
Üs Almak	2	a ⁿ	a^n
Çarpma ve Bölme	3	ab , a/b	a*b , a/b
Toplama ve Çıkarma	4	a+b , a-b	a+b , a-b

Not: Aynı önceliğe sahip işlemlerde öncelik soldan-sağa doğrudur

$$x = 9 - (4/((2*6*(4/2))/6)) - (4*2)$$

$$y = 5x + 3x^2 - 7$$

denklemi program olarak nasıl yazılmalıdır?

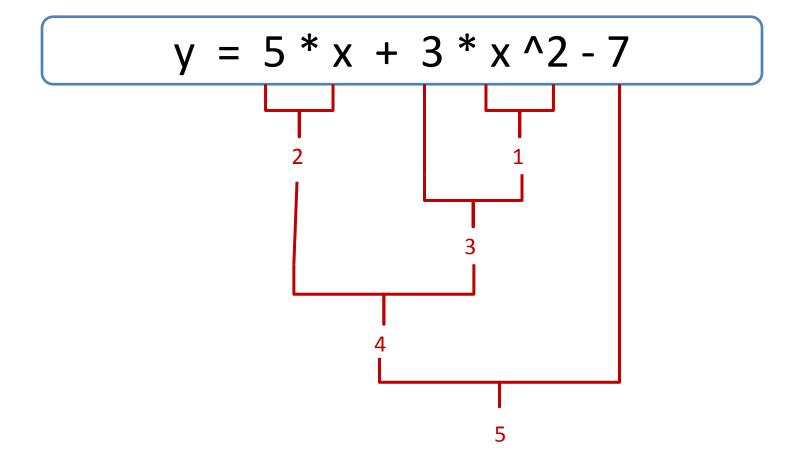
$$y = 5 * x + 3 * x^2 - 7$$

$$y = 5 * x + 3 * x ^2 - 7$$

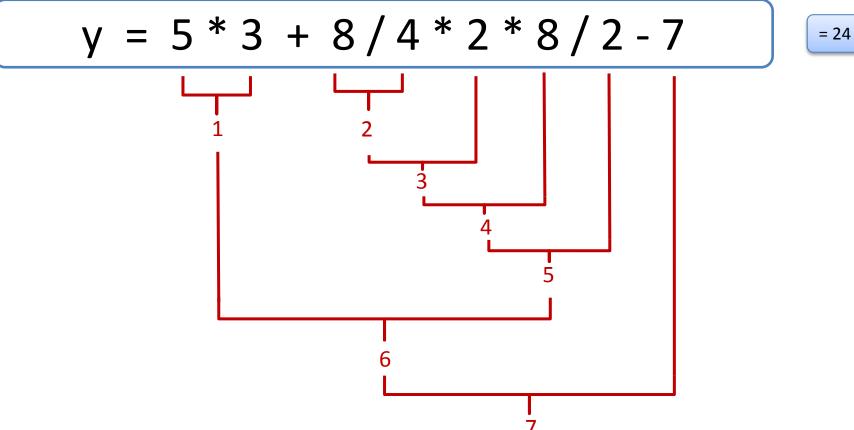
$$y = 5 * x + 3 * x^2 - 7$$

$$y = 5 * x + 3 * (x ^2) - 7$$

$$y = 5x + 3x^2 - 7$$
 denklemi program olarak nasıl yazılmalıdır?

Örnek: Aşağıdaki denklemin işlem sırasını bulunuz?

$$y = 8/4-2*2/4-3+6/3-1$$

işleminin sonucu kaçtır?

Sonuç = -1

M.İLKUÇAR - imuammer@yahoo.com

Faiz formülü:

$$F = A * (t/365) * (N/100)$$

Bileşik Faiz - Gelecek Değer

Belirli zaman aralıklarında kazanılan faizin de anaparaya eklenmesi ile elde edilen faizdir.

$$G = B (1 + r)^n$$

G: Gelecekteki Değer,

B: Bugünkü Değer,

r : Dönemlik Faiz Oranı,

n: Dönem Sayısı

$$G = B * (1 + r)^n$$

Araba sıfırdan 100 KM ye çıkarmak için sürekli gaz pedalına basılırsa hızlanarak gidecektir. Yada Hızlıyken fren pedalına basılırsa yavaşlayarak duracaktır. Bu sürelerde ne kadar yol alındığını aşağıdaki formül ile bulabiliriz?

$$x = V + a t^{2}$$

V: İlk Hız,

x: Alınan Mesafe,

a: Yerçekimi ivmesi,

t: geçen Süre

$$x = V + a * t ^ 2$$

Örnek: Aşağıdaki denklemin programlama dilinde yazılışını bulalım.

$$y = \sqrt{x^5}$$

$$y = \sqrt[2]{x^5}$$

$$y=x^{\frac{5}{2}}$$

$$y = x^{(5/2)}$$

Aritmetiksel ifadesi programlama dilinde nasıl yazılmalıdır?

$$\ddot{o}rnek: y = 2\sqrt{x^2 + 4}$$

$$y = 2 * ((x^2 + 4)^4 (1/2))$$

İkinci dereceden denklemini ve diskirminantını programlama dilinde nasıl yazılmalıdır?

$$y=ax^2 + bx + c$$

$$D = b^2 - 4ac$$

$$y=a*x^2 + b*x + c$$

$$D = b ^2 - 4 * a * c$$

İkinci dereceden denklemin köklerinin bulunması denkleminin programlama dilinde nasıl yazılmalıdır ?

$$x1 = \frac{-b + \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

$$x_1 = ((b^2 - 4 * a * c)^2 (0.5)) - b) / (2*a)$$

Soru : İşlem adımlarını çiziniz?

$$y = \frac{1}{3x + 5} + \frac{4}{2x + x^2}$$

Aritmetiksel ifadesini programlama dilinde nasıl yazılmalıdır?

$$y = (1/(3*x+5)) + (4/(2*x+x*x))$$

Örnek: Aşağıdaki denklemin programlama dilinde yazılışını bulalım.

$$y = \frac{\frac{2}{7}}{\frac{6}{1}} + 1\frac{2}{3}$$

$$y = \frac{\frac{2}{7}}{\frac{6}{1}} + 1\frac{2}{3}$$

$$y = ((2/7)/(6/(1/2))) + (1*(2/3))$$

Örnek: Aşağıdaki denklemin programlama dilinde yazılışını bulalım.

$$y=1\frac{2}{3}-x^{2a^{3b}}$$

$$y=1\frac{2}{3}-x^{2a^{3b}}$$

$$y = (1*(2/3)) - (x^{(2*a^{(3*b)})})$$

Örnek: Bir işçinin maaşı, mesai saati, bir saatlik mesai ücreti, eş yardımı, 2 çocuk yardımı, toplamından %20 kesinti yapılıyor. Ay sonunda işçinin eline geçecek net miktarı hesaplayan formülü yazınız ?

Tutar = (maaş + mesai saati * mesai ücreti + eş yardımı + 2 * çocuk yardımı) * 0.8

Soru : İşlem adımlarını çiziniz?

Örn: KDV dahil verilen paranın KDV sini ve Anaparasını bulan formülü yazınız ?

```
toplam tutar = KDV oranı * anapara + anapara toplam tutar = (KDV oranı + 1) * anapara ise;

Anapara = toplam tutar / (1 + KDV oranı)

KDV = (toplam tutar / (1 + KDV oranı)) * KDV oranı
```

örn: t yıllık çekilen kredinin(L), aylık(a) ödeme miktarının hesaplanması

$$Monthly\ Payment = \frac{Loan\ Amount*(r/n)}{\left(1 - \left(1 + \frac{r}{n}\right)^{-n*t}\right)}$$

r = interest rate

n = payments per year t = number of years Monthly Pasment: Aylık Ödeme (A)

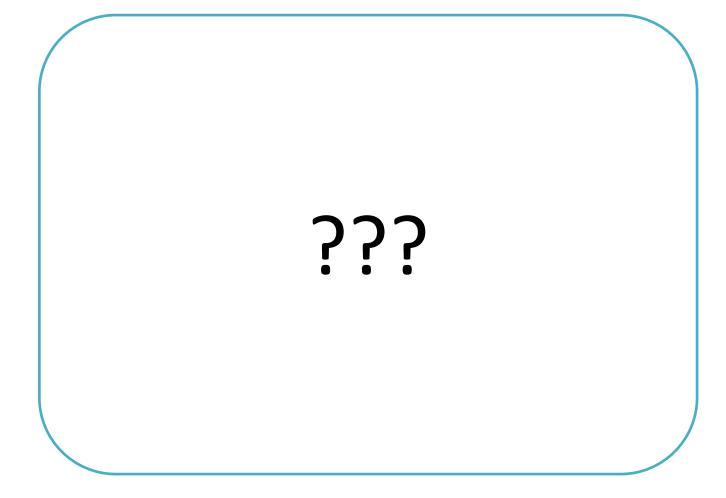
Loan Amount : Kredi miktarı (L)

interest Rate : Faiz oranı (r)

Payments per year : Yıllık ödeme (n)

Number of years : Yıl sayısı(t)

$$A = (L^*(r/n))/(1-((1+r/n)^{((-n)*t)))$$

2.3- SORULAR

S.3. Aşağıda verilen aritmetiksel eşitliklerin algoritma karşılığı nedir?

a)
$$A=3x^3+2x^2+5x+1$$

b)
$$((A)^2)^4$$

d)
$$(A+B)^2-(AB)/(D-C)$$

e) B -
$$\frac{B^2-4AC}{2A}$$

Soru: Bir öğrencinin bir dersine ait *vize*, *final*, *odev* notlarının sırasıyla %30, %40, %30 u alınarak *geçme notu* hesaplanacaktır. Gerekli denklemi yazınız ?